

NOTATKA
z posiedzenia Komisji Nauki, Edukacji i Sportu

Data posiedzenia: 31 marca 2010 r.

Nr posiedzenia: 76

Posiedzeniu przewodniczył: senator Kazimierz Wiatr – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie ustawy o zasadach finansowania nauki (*druk senacki nr 819; druki sejmowe nr 1637, 2840 i 2840 A*).
 2. Rozpatrzenie ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (*druk senacki nr 820; druki sejmowe nr 1636, 2841*).
 3. Rozpatrzenie ustawy o Narodowym Centrum Nauki (*druk senacki nr 821; druki sejmowe nr 1588, 253 i 2842*).
 4. Rozpatrzenie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (*druk senacki nr 823; druki sejmowe nr 1587, 2844 i 2844 A*).
 5. Rozpatrzenie ustawy o instytutach badawczych (*druk senacki nr 822; druki sejmowe nr 1629, 252, 2843 i 2843 A*).
 6. Rozpatrzenie ustawy –Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (*druk senacki nr 824; druki sejmowe nr 2812, 2845 i 2845 A*).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Józef Bergier, Ryszard Górecki, Ryszard Knosala, Andrzej Misiólek, Zbigniew Szaleniec, Piotr Wach, Kazimierz Wiatr,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:
 - minister Barbara Kudrycka
 - Polska Akademia Nauk:
 - prezes Michał Kleiber,
 - zastępca prezesa Wojciech Stec,
 - Rada Główna JBR:
 - przewodniczący Leszek Rafalski,
 - Ministerstwo Finansów:
 - naczelnik Iwona Podedworna,
 - przedstawiciele Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu: Szymon Gidewicz, Michał Gil, Iwona Kozera, Danuta Drypa.

Przebieg posiedzenia:

- Ad. 1** Ustawę przedstawiła minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbara Kudrycka. Ustawa stanowi część pakietu ustaw wprowadzających zmiany w organizacji i funkcjonowaniu nauki w Polsce. Celem tej ustawy jest wprowadzenie przejrzystego systemu finansowania nauki, efektywniejsze wykorzystywanie środków finansowych przeznaczonych w budżecie państwa na naukę i koncentracja tych środków w jednostkach prowadzących działalność naukową na najwyższym poziomie oraz zwiększenie udziału w budżecie na naukę środków finansowych wydatkowanych w sposób konkursowy. Ustawa przesunęła kompetencje do podejmowania decyzji o finansowaniu badań naukowych i prac rozwojowych z ministra właściwego do spraw nauki na agencje wykonawcze tj. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju i Narodowe Centrum Nauki.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego zwrócił uwagę na szereg nieścisłości w sformułowaniu niektórych przepisów ustawy i przedstawił szereg uwag legislacyjnych i redakcyjnych.

W wyniku dyskusji senatorowie: K. Wiatr, R. Górecki, J. Bergier zgłosili 27 poprawek do ustawy o zasadach finansowania nauki.

Komisja przyjęła przedstawione przez senatorów poprawki.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Ryszarda Góreckiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie 27 poprawek (*druk senacki nr 819 A*).

Ad.2 Ustawę przedstawiła minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbara Kudrycka. Ustawa określa zasady działania NCBiR, które ma być agencją wykonawczą powołaną do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa. Ustawa zastępuje dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 15 czerwca 2007 r. o NCBiR. Nowym rozwiązaniem, w stosunku do obecnie istniejącego, jest powołanie na 4-letnią kadencję poszczególnych członków Rady Centrum, a nie całej Rady.

Po wysłuchaniu minister B. Kudryckiej i uwag zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne senatorowie przyjęli 15 poprawek do ustawy.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Ryszarda Knosalę.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie 15 poprawek (*druk senacki nr 820 A*).

Ad.3 Ustawę przedstawiła minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbara Kudrycka. Ustawa zakłada utworzenie agencji wykonawczej pod nazwą Narodowe Centrum Nauki, która ma w swoim założeniu wspierać działalność naukową w zakresie badań podstawowych, czyli oryginalnych prac badawczych eksperymentalnych lub teoretycznych podejmowanych przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy bez nastawienia na praktyczne zastosowanie lub użytkowanie. Ustawa reguluje w szczególności kwestie organów oraz struktury organizacyjnej Centrum, zadań, trybu ich realizacji, w tym ogłaszania i przeprowadzania konkursów na finansowanie badań, finansowania działalności Centrum oraz nadzoru nad jego działalnością.

Senatorowie przyjęli 7 poprawek o charakterze uściślającym - redakcyjnym.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Kazimierza Wiatra.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie 7 poprawek (*druk senacki nr 821 A*).

Ad.4 Ustawę przedstawiła minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbara Kudrycka. Ustawa normuje zadania PAN jej formę prawną i organizację wewnętrzną. Akademia będzie posiadała osobowość prawną, w jej skład wejdzie nie więcej niż 350 członków. Akademia w swojej strukturze będzie zawierała wydziały, oddziały, komitety naukowe, komitety problemowe, akademię młodych uczonych.

Minister B. Kudrycka zwróciła uwagę na kwestie dotyczące wzmocnienia nadzoru nad gospodarowaniem mieniem Akademii, a także wprowadzenie wyraźnego rozdziału odpowiedzialności Prezesa Akademii za gospodarowanie majątkiem Akademii jako korporacji oraz odpowiedzialności dyrektorów instytutów za gospodarowanie majątkiem instytutów.

Ponadto wprowadzono nowy organ w strukturze korporacyjnej Akademii, komisję do spraw etyki w nauce. Sprawy, którymi będzie zajmowała się komisja do spraw etyki w nauce będą dotyczyły nie tylko pracowników i osób powiązanych z Akademią, ale również wszystkich jednostek naukowych w przypadkach, gdy konflikt nie będzie mógł być rozwiązany na poziomie mediacji i rozstrzygnięć.

Członkowie Komisji przyjęli 21 poprawek, które ich zdaniem uporządkują zapisy dotyczące Polskiej Akademii Nauk.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Józefa Bergiera.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie 21 poprawek (*druk senacki nr 823 A*).

Ad.5 Minister B. Kudrycka przedstawiła senatorom główne założenia ustawy: wprowadzenie wstępnej weryfikacji jednostek badawczo-rozwojowych, dokonywanie okresowej obowiązkowej oceny naukowej instytutów badawczych oraz wyselekcjonowanie instytutów badawczych, które prowadzą działalność naukową i innowacyjną na najwyższym poziomie.

Dodała, że jest to rezultat ewaluacji - chodzi o to, żeby dobre instytuty były docenione i dobrze finansowane.

Dodała, że kolejną bardzo ważną rzeczą będzie przejrzyste uzależnienie stopnia finansowania instytutów badawczych od ich jakości naukowej oraz powiązanie instytutów z odbiorcami ich działalności badawczej przez konieczność włączenia do rady naukowej przedstawicieli praktyki gospodarczej.

Projektowana ustawa przewiduje, że instytut badawczy może otrzymać status państwowego instytutu badawczego jak również wprowadza kilku ważnych przepisów, które zapewnią właściwe gospodarowanie majątkiem trwałym instytutów, majątkiem Skarbu Państwa.

Senatorowie po wysłuchaniu uwag Biura Legislacyjnego przyjęli 17 doprecyzowujących poprawek. Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Piotra Wacha.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie 17 poprawek do ustawy o instytutach badawczych (*druk senacki nr 822 A*).

Ad.6 Ustawę przedstawiła minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbara Kudrycka. Ustawa zawiera przepisy dotyczące wejścia w życie ustaw głównych, przepisy zmieniające, przepisy uchylające, przepisy przejściowe i przepisy dostosowujące. Uchwalenie ustaw wprowadzonych tą ustawą wymusza dalsze zmiany mające na celu zagwarantowanie spójności systemu prawnego.

W tym zakresie opiniowana ustawa zmienia kolejne 22 ustawy „szczegółowe”.

Senatorowie zgłosili łącznie 20 poprawek o charakterze porządkującym.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Andrzeja Misiolka.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie 20 poprawek (*druk senacki nr 824A*).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.